

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Cena prenumeraty: w Łodzi z odrocznemi do domu i na prowincji rocznie mk. 72, półrocznie mk. 36, kwartalnie mk. 18.—, miesięcz. mk. 6.— Zagranicą kwartalnie mk. 22.50.

Niedziela, 27 lipca 1919 r.

Cena ogłoszeń: Na stronie 1-ej i w tekście mk. 2.50 f. za wiersz pięć jedno-linowy. Nekrologia i Reklamy 1 mk. 50. Ogłoszenia zwyczajne 75 f. za wiersz pięć. Drobne po 10 fen za wiersz.

Teatr Polski
Cegielniana 63.
Pod dyrekcją: Fr. Rychłowskiego

Niedziela, d. 27 b. m. o g. 3 po poł.

„Komendant Turm”

Niedziela d. 27 b. m. o g. 8 wiecz.

„Podróż po Warszawie”

Poniedziałek, d. 28 b. m.

„Rzeczywistość”

Ogród przy Hotelu „MANTEUFLA” Trio RYCHTERA.
- - Wyborowa kuchnia — pierwszorzędnej marki napitki. - -

Ruch murzynów w Ameryce stłumiono. — Wiluś między młotem a kowadłem...

Rozpoczęcie rokowań polsko - niemieckich o Gdańsk.

Udaremnienie rewolucji w Turcji.

Z Sejmu.

(Uchwała o połączeniu obszarów dworskich. — Wieś Kościuszkowska. — Gmach Staszica dla Tow. Naukowego. — Zakup odzieży i węgla dla robotników. — Oświadczenie ministra aprowizacji).

Warszawa 26.7.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się dyskusją nad sprawozdaniem komisji prawnej o zatwierdzeniu dekretu z 8 lutego r. b. w sprawie przeniesienia centralnej siedziby kolekcji rolniczych ze Lwowa. — Jako sprawozdawca przemawiał poseł Putek. Dekret zatwierdzono.

P. Putek referował następnie sprawę połączenia obszarów dworskich z gminami w Galicji. W dyskusji przemawiał poseł Potóczek, poczem w drugim i trzecim czytaniu przyjęto ustawy: 1) o połączeniu obszarów dworskich z gminami na terytorium byłej Galicji; 2) o odpowiedniej zmianie galicyjskiej ustawy gminnej; 3) o zmianie galicyjskiej ustawy o konkurencji kościelnej. Przyjęto też rezolucję posła Godka, aby co do wschodniej Galicji objętej operacjami wojennymi rząd wstrzymał wykonanie do chwili nastania tam normalnych warunków.

Do referacji p. Kowalczyka przyjęto wnioski i rezolucje komisji w sprawie utworzenia wsi Kościuszkowskiej dla wychowania sierot po żołnierzach, jako narodowej fundacji ku czci Tadeusza Kościuszki.

P. Kamiński referuje następnie o sprawozdaniu komisji petycyjnej o nagłym wniosku w sprawie przekazania Towarzystwu Naukowemu w Warszawie w gmachu Staszica. Komisja petycyjna po porozumieniu się z komisją skarbową, uchwaliła, że należy oddać gmach Staszica Tow. Naukowemu w dzierżawę na lat 95 za opłatą 5 marek rocznie. Izba przyjęła wnioski komisji.

Sprawozdanie połączonych komisji aprowizacyjnej i rolnej w sprawie położenia gospodarki zbożowej na okres gospodarczy 1919-1920 odesłano ponownie do komisji, która ma przyjąć

ze sprawozdaniem w poniedziałek. — Odroczenie to spowodowane zostało licznymi wątpliwościami nie tylko członków mniejszości, ale i większości komisji.

P. Gdylk referuje sprawozdanie komisji aprowizacyjnej o załatwieniu wniosku nagłego w sprawie zakupu przez państwo dla ludności robotniczej ciepłej i taniej odzieży, obuwia i węgla na zimę. Mówca omawia obszernie drożyznę i podnosi, że robotnicy nie mają obuwia i odzieży, co grozi smutnymi następstwami w zimie z powodu możliwego braku drzewa i węgla, wreszcie prosi izbę o uchwalenie wniosku na dostarczenie węgla dla wielkopolskich cukrowni gdyż grozi katastrofa zupełnego przerwania produkcji. Sprawozdanie komisji przyjęto.

W sprawie węgla dla Wielkopolski zgłosił wniosek p. Nowicki i Adamski, a p. Witos i Kręzel zgłosili wniosek w sprawie dostarczenia drzewa opałowego dla ludności.

Minister aprowizacji Minkiewicz oświadcza, że rząd czyni wszystko, aby spełnić stawiane mu postulaty. Dotychczas nabył pewną ilość ubrań i materiałów łokciowych, które za parę tygodni przybędą. Następnie z kredytu na aprowizację przeznaczono 10 milionów na zakup bawełny, która jest już w Łodzi. Z tego wytworzyć będzie można około 100 milionów łokci materiału, który po niskiej cenie rozdzieli się pomiędzy ludność i rozda jako rekompensatę rolnikom za dostarczone zboże. Węgiel na cele rolnicze jak omłot i przeróbka buraków na cukier postawiony jest na drugim miejscu po zaspokojeniu kolei i wośka. Zakupiono także około 20 milionów pudów drzewa, które rozzerwowane będzie dla ludności po większych miastach i osadkach przemysłowych.

P. Parnawski referuje następnie sprawozdanie komisji prawnej w sprawie ustawy o utraconych tytułach na okaziciela. W głosowaniu przyjęto ustawę w drugim i trzecim czytaniu.

Na tem porządek dzienny wyczerpano. Następne posiedzenie w poniedziałek o godz. 4 po południu.

O zredukowanie świąt.

Powstałe w Warszawie Towarzystwo „Liga pracy” występuje z projektem rozpowszechnienia wśród społeczeństwa polskiego świadomości, że jedynie wyteżona praca całego narodu, dająca do największej wytwórczości, może postawić kraj nasz na poziomie zachodnich narodów kulturalnych, wzmocnić państwowość polską, zabliznić zadane przez wojnę rany. — To też, aby powyższe dążenia przybrały formę realną, Liga, opierając się na odezwie papieża Piusa X, ogłoszonej w dn. 2 lipca 1911 roku, zwróciła się do arcybiskupów i biskupów z memorjałem, uzasadniającym potrzebę zredukowania świąt parafialnych i dni świątecznych, który brzmi:

„W zrozumieniu trudnej walki konkurencyjnej, jaką na rynku wszechświatowym z powodu większej liczby świąt kraje katolickie muszą staczać z krajami protestanckimi, oraz w zrozumieniu trudnych warunków, ekonomicznych w jakich się ludność katolicka w krajach różnoprzyznaniowych z tego powodu znajduje. — Ociec święty zdecydował w zasadzie zmniejszenie liczby dni świątecznych bez szkody dla potrzeb religijnych, pozwalając przenieść na niedziele niektóre święta, w temże „Motu proprio” wskazane, jak to w pewnych krajach katolickich już zdawna przeprowadzono.

Od dnia ogłoszenia wspomnianego a wiekopomnego dekretu lipcowego z r. 1911, warunki ekonomiczne naszego kraju, wycieńczonego wojną, znacznie się pogorszyły; dziś daleka i uciążliwa jest droga do wyrównania poniesionych strat; kraj nasz zmuszony będzie ponieść znaczne ofiary pracy, zanim warunki życia ekonomicznego wejdą w tryb uregulowany.

Obecnie wobec zaprowadzenia w Polsce 8-godzinnego dnia pracy, jest koniecznością jak najprędze wcielenie w życie zamierzeń zgasłego Ojca Świętego, aby w ten sposób, choć w części, dorównać przodującym narodom zachodu.

Nawet upośledzona pod względem

kulturalnym Rosja już w r. 1910 po wołała do życia komisję, która przedstawiła izbie państwowej konieczność przeniesienia wielu świąt na niedziele i izba ten wniosek przyjęła. Tembardziej odrodzona, w dalszej lub bliższej przyszłości, Rosja niezawodnie pójdzie w tym samym kierunku.

W tych warunkach Polska, otoczona sąsiadami o większej liczbie dni pracy, znuszona będzie podjąć ciężką konkurencję, strata zaś każdego dnia pracy zmniejsza szanse dorównania sąsiadom.

Przeniesienie dni świątecznych na niedziele, zwłaszcza przy naszym zmiennym klimacie, uchroniłoby niejednokrotnie naszych rolników od wielkich strat z niewyzyskania niedzielnego dnia pogodnego podczas zbiorów, a właśnie w tym okresie przypadają święta parafialne, odpusty, pielgrzymki, odrywające ludność od pracy najbardziej potrzebnej — produkcji chleba.

Wywórczość całego państwa polskiego, za dni świąt, które mogą być przeniesione na niedziele, stanowiłaby wielomilionowy dobytek coroczny, dziś tracony bezpowrotnie.

Po przeniesieniu świąt dobytek ten będzie ważnym przyczynkiem do podniesienia kultury narodu naszego.

Przeniesienie dni świątecznych na niedziele, z inicjatywy Kościoła, miałoby doniosłe znaczenie moralne, gdyż tym aktem Kościół katolicki zaznaczyłby swoje stanowisko co do potrzeby wyteżonej pracy dla dobra całej ludności.

Chwila obecna kiedy i tak niska wydajność pracy w kraju, pod wpływem zarządzeń państwowych i dążeń warstw pracujących uległa obniżce, najbardziej się nadaje do zapoczątkowania poprawy z inicjatywy Kościoła.

Z wyżej wyluszczonej pobudek i motywów, zarząd główny Towarzystwa „Liga pracy” zwraca się do rządu polskiego i sejmu, o przeniesienie również święta narodowego na niedziele.

